

PRVÝ PETROV LIST

1

1

1
11

Úvod, 1, 1 - 12

1 Pozdrav. – ¹ Peter, apoštol Ježiša Krista, vyvoleným, čo sú ako cudzinci v diaspore v Ponte, Galácii, Kapadócií, Ázii a Bitýnii, ² ktorých Boh Otec vopred poznal a Duchom posvätil, aby boli poslušní a pokropení krvou Ježiša Krista: Milosť vám a pokoj v hojnosti.

Vzdávanie vďaky za milosť spásy. – ³ Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás vo svojom veľkom milosrdenstve vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej, ⁴ pre neporušiteľné, nepoškvrnené a nevädnuce dedičstvo. Ono sa uchováva pre vás v nebi. ⁵ Vás Božia moc vierou chráni pre spásu, ktorá je pripravená zjaviť sa v poslednom čase. ⁶ Preto sa radujete, hoci sa teraz, ak treba, trochu aj rmútite pre rozličné skúšky, ⁷ aby vám vaša vyskúšaná viera, omnoho vzácnejšia ako pominuteľné zlato, ktoré sa tiež skúša ohňom, bola na chválu, slávu a česť vtedy, keď sa zjaví Ježiš Kristus. ⁸ Vy ho milujete, hoci ste ho nevideli. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, ⁹ že dosahujete cieľ svojej viery – spásu duší. ¹⁰ Túto spásu hľadali a skúmali proroci, ktorí prorokovali o milosti, pripravenej pre vás. ¹¹ Skúmali, na ktorý čas a na aké okolnosti

1, 1. List je určený maloázijským cirkvám, ktoré pozakladal najmä apoštol Pavol na prvej a druhej misijnej ceste. Názov „v diaspore“ nemá tu ten istý význam ako u Jakuba, kde ide o kresťanov zo židovstva. Tu sa rozumejú kresťania roztrúsení vo svete (porov. 2, 11) a väčšina z nich pravdepodobne pochádzala z pohanstva. 1, 3. Naša spása sa zakladá na večnom rozhodnutí Boha Otca, v čase sa však uskutočňuje milosťou Ducha Svätého, ktorý je nám daný zásluhou vykupiteľského diela Ježiša Krista. 1, 3 – 12. Vo vzletnom rytmickom chválospeve apoštol

velebí trojjediného Boha za milosť vykúpenia a spásy. Vyzdvihuje silu a dôležitosť kresťanskej viery a nádeje i to, ako sa k večnej spásy musíme borit cez mnohé ťažkosti a trápenia. Napriek utrpeniu majú veriaci od Kristovho vzkriesenia všetky dôvody na radosť, lebo a) Kristus je blízko, b) spása je najcennejšia hodnota, c) je zaručená, d) proroci ju vopred predpovedali pre kresťanskú budúcnosť.

1, 7. Zjavenie Ježiša Krista je jeho príchod na konci čias. 1, 10. Starozákonní proroci predpovedali naše vykúpenie, ktoré uskutočnil Boh v dejinách.

ukazuje Kristov Duch, ktorý bol v nich, keď vopred svedčil o Kristových utrpeniach a o sláve, ktorá po nich nasledovala.¹² A bolo im zjavené, že nie sebe, ale vám poslúžili tým, čo vám teraz zvestujú hlásatelia evanjelia v Duchu Svätom, zoslanom z neba, na čo túžia hľadiť aj anjeli.

Zásady kresťanského života, 1, 13 – 3, 12

Povolanie k svätosti. – ¹³ Preto si prepášte bedrá mysle, buďte triezvi a celú svoju nádej uprite na milosť, ktorú dostanete, keď sa zjaví Ježiš Kristus.¹⁴ Ako poslušné deti neprispôbujte sa takým žiadostiam, ako keď ste boli v nevedomosti,¹⁵ ale ako svätý je ten, ktorý vás povolal, buďte aj vy svätí vo všetkom svojom počínaní;¹⁶ ved' je napísané: „*Buďte svätí, lebo ja som svätý.*“¹⁷ A keď ako Otca vzývate toho, ktorý súdi bez nadržania osobám, každého podľa jeho skutkov, žite v bázni v čase svojho pobytu na zemi.¹⁸ Ved' viete, že zo svojho márneho spôsobu života, zdedeného po otcoch, boli ste vykupení nie porušiteľným striebrom alebo zlatom,¹⁹ ale drahou krvou Krista, bezúhonného a nepoškrveného Baránka.²⁰ On bol vopred vyhladený, ešte pred stvorením sveta, zjavil sa však až v posledných časoch kvôli vám,²¹ čo skrze neho veríte v Boha, ktorý ho vzkriesil z mŕtvych a dal mu slávu, aby sa vaša viera a nádej upínali na Boha.

Bratská láska znovuzrodených. – ²² Poslušnosťou pravde ste si očistili duše, aby ste mali bratskú lásku bez pokrytectva. Preto sa zo srdca navzájom vrúčne milujte!²³ Ved' ste sa znovuzrodili nie z porušiteľného semena, ale z neporušiteľného: Božím slovom, živým a večným.²⁴ Lebo

*každé telo je ako tráva
a všetka jeho sláva ako kvet trávy.
Tráva uschne, kvet odpadne,
²⁵ ale Pánovo slovo trvá naveky.*

A to je to slovo, ktoré sa vám zvestovalo.

^{1, 16.} Porov. *Lv* 11, 44.

v cudzine, je púťou do nebeskej vlasti.

^{1, 17.} Náš pozemský život je len dočasným pobytom

^{1, 24.} Porov. *Iz* 40, 6 n. (pozri aj *Jak* 1, 10).

2 Kristus – základ Cirkvi. – ¹ Odložte teda všetku zlobu a každú lešť, pokrytectvo, závišť a každé ohováranie ² a ako novonarodené deti túžte po nefalšovanom duchovnom mlieku, aby ste od neho rástli na spásu, ³ keď *ste okúsili, aký dobrý je Pán*. ⁴ Prichádzajte k nemu, k živému kameňu, ktorý ľudia síce zavrhlí, ale pred Bohom je vyvolený a vzácny, ⁵ a dajte sa vbudovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu, do svätého kňazstva, aby ste prinášali duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista. ⁶ Preto je v Písme:

2
1
—
2
10

*„Hľa, kladiem na Sione kameň uholný,
vyvolený a vzácny;
kto v neho verí, nebude zahanbený.“*

⁷ Vám teda, ktorí veríte, je na česť; pre tých však, čo neveria:

*„Kameň, čo stavitelia zavrhlí,
sa stal kameňom uholným“,*

⁸ „kameňom úrazu a skalou pohoršenia.“ Oni naň narážajú, lebo neveria slovu. A na to sú aj určení.

Kráľovské kňazstvo. – ⁹ Ale vy ste *vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ*, ľud určený na vlastníctvo, *aby ste zvestovali slávne skutky toho, ktorý vás z tmy povolal do svojho obdivuhodného svetla*. ¹⁰ Kedysi ste *ani ľudom* neboli, a teraz ste *Boží ľud*; vy, čo ste nedosiahli milosrdenstvo, teraz *ste milosrdenstvo dosiahli*.

2, 2. Je to pravdepodobne úryvok zo starokresťanskej krstnej liturgie. „Duchovné mlieko“, t. j. Božie slovo, ktorým sa má kresťan sytiť.

2, 3. Porov. Ž 34, 9.

2, 4. „Ľudia zavrhlí“, t. j. Židia. Vlastný národ zavrhol Krista, ale on sa z Božej vôle stal uholným kameňom, na ktorom stojí budova Cirkvi, organický celok veriacich, ktorí sú jednotlivo živými kameňmi tohto duchovného domu. Apoštol takto kreslí obraz živej duchovnej stavby Cirkvi, ktorej základom je Kristus.

2, 5 – 9. Klasický text o všeobecnom kňazstve veriacich, odlišnom od služobného, sviatostného kňazstva.

2, 6. Porov. Iz 28, 16.

2, 7 – 8. Kristus je uholným kameňom pre veriacich

i neveriacich; ale veriacim je na spásu, neveriacim na záhubu, pretože narážajú na Krista svojou neverou (neveria slovu evanjelia) a padajú do záhuby.

2, 7. Porov. Ž 118, 22.

2, 8. Porov. Iz 8, 14.

2, 9. Na vyjadrenie veľkej dôstojnosti kresťanov apoštol používa citáty zo Starého zákona: „vyvolený rod“ (Iz 43, 20), „kráľovské kňazstvo“ (Ex 19, 6), t. j. králi a kňazi kralujú sami nad sebou a s Kristom v nebeskom kráľovstve a majú účasť na Kristovom kňazstve, „svätý národ“ (Ex 9, 6), „ľud určený na vlastníctvo“ (Mal 3, 17), patriaci osobitným spôsobom Bohu.

2, 10. Porov. Oz 2, 25; 1, 9.

Kresťan medzi pohanmi. – ¹¹ Milovaní, prosím vás ako cudzin-
cov a pútnikov: zdržajte sa telesných žiadostí, ktoré bojujú proti
duši. ¹² Vaše správanie medzi pohanmi nech je vzorné, aby videli
vaše dobré skutky a v deň navštívenia oslavovali Boha práve za to,
z čoho vás osočujú ako zločincov.

Postoj voči vrchnosti. – ¹³ Kvôli Pánovi sa podriaďujte každej
ľudskej ustanovizni: či už kráľovi ako najvyššiemu, ¹⁴ alebo miesto-
držiteľom ako tým, ktorých on posielal trestať zločincov a chváliť
dobrých. ¹⁵ Lebo to je Božia vôľa, aby ste robili dobre, a tak umlčali
nevedomosť nerozumných ľudí, ¹⁶ ako slobodní, ale nie takí, čo
slobodu majú za prikrývku zloby, ale ako Boží služobníci.

¹⁷ Všetkých si ctíte, bratov milujte, Boha sa bojte, kráľa si vážte.

Povinnosti sluhov. – ¹⁸ Sluhovia, podriaďujte sa so všetkou bás-
ňou pánom, a nielen dobrým a miernym, ale aj zlým. ¹⁹ Veď je to
milosť, keď niekto pre svoje svedomie pred Bohom znáša bolesti
a nespravodlivo trpí. ²⁰ Lebo aká je to sláva, keď znášate údery
po tvári za to, že hrešíte? Ale ak dobre robíte, a predsa znášate
utrpenia, je to milosť pred Bohom. ²¹ Veď na to ste povolani; lebo

aj Kristus trpel za vás
a zanechal vám príklad,
aby ste kráčali v jeho šľapajach.

²² On sa nedopustil hriechu,
ani lešť nebola v jeho ústach.

²³ Keď mu zlorečili, on nezlorečil,
keď trpel, nevyhrážal sa,
to postúpil tomu, ktorý súdi spravodlivo.

²⁴ Sám vyniesol naše hriechy
na svojom tele na drevo,

2

11

—

2

24

2, 12. Porov. Iz 10, 3. „V deň navštívenia“ môže zna-
menat posledný súd, ale aj dajakú inú Božiu návštevu,
napr. milosť obrátenia.

2, 13 – 17. O poslušnosti voči občianskej autorite po-
zri Rim 13, 1 – 7.

2, 15. Apoštol azda naráža na ohováranky, ktoré pohan-
skí a židovskí spoluobčania rozširovali o kresťanoch,
ako že sú buriči a neposlušní „bezbožníci“ (nechceli
totiž uctievať pohanských bohov a vzdávať božskú
úctu cisárom).

2, 18 – 25. Porov. Ef 6, 5 – 8; Kol 3, 22 – 24; Tít 2, 9.

2, 20. „Je to milosť pred Bohom“, t. j. je to milé Bohu,
alebo: Treba to pripísať Božej milosti.

2, 21. Ako kresťania.

2, 22. Porov. Iz 53, 9.

2, 24. Porov. Iz 53, 12. 5. „Na drevo“ – znamená „na
kríž“. V Novom zákone sa často používa slovo drevo
namiesto slova kríž, a to pre spomienku na Dt 21, 22 –
23 (porov. Gal 3, 13).

aby sme zomreli hriechu a žili pre spravodlivosť.
 Jeho rany vás uzdravili.

25 Ved' ste boli *ako blúdiace ovce*, ale teraz ste sa vrátili
 k pastierovi a biskupovi svojich duší.

3 Kresťanské svedectvo v manželskom živote. – ¹ Podobne ženy
 nech sa podriaďujú svojim mužom, aby aj tých, čo neveria slovu,
 2 bez slova získal život ich žien, ² keď uvidia váš čistý život v bázni.
 25 ³ Vaša ozdoba nech nie je vonkajšia: zapletené vlasy, navešané zlato,
 — preobliekanie šiat, ⁴ ale človek skrytý v srdci a čo je neporušiteľné:
 3 tichý a pokojný duch; to je vzácne pred Bohom. ⁵ Tak sa kedysi ozdo-
 12 bovali aj sväté ženy, ktoré dúfali v Boha a podriaďovali sa svojim
 mužom; ⁶ ako Sára poslúchala Abraháma a volala ho pánom. Vy ste
 jej dcérami, ak robíte dobré a nebojíte sa nijakého zastrašovania.
⁷ Rovnako aj vy, muži, žite s nimi vo vedomí, že sú slabšou ženskou
 nádobou, a preukazujte im úctu ako spoludedičkám milosti života,
 aby vám nič neprekážalo v modlitbách.

Výzva na trpezlivosť. – ⁸ Napokon buďte všetci jednomyselní,
 súcitní, bratsky sa milujte! Buďte milosrdní a pokorní! ⁹ Neodplá-
 cajte sa zlým za zlé alebo zlorečením za zlorečenie, ale naopak,
 žehnajte, lebo ste povolání, aby ste dostali dedičstvo požehnania.

- 10 *„Ved' kto chce milovať život
 a vidieť dobré dni,
 nech zdržiava svoj jazyk od zlého
 a svoje pery od reči úlisnej.*
- 11 *Nech sa vyhýba zlu a robí dobre,
 nech hľadá pokoj a usiluje sa oň.*
- 12 *Lebo Pánove oči hľadajú na spravodlivých
 a k ich prosbám sa nakláňa jeho sluch;
 ale Pánova tvár je proti tým, čo robia zlo.“*

2, 25. Porov. Iz 53, 6.

3, 1–7. Porov. Ef 5, 22–23; Kol 3, 18–4, 1.

3, 1. „Slovu“ evanjelia.

3, 3. Apoštol Peter neodsudzuje ozdoby, ale nabáda
 starať sa o bohatstvo duše.

3, 6. „Pánom“ – pozri Gn 18, 12. Pohanské ženy sa pri-
 jatím viery stali duchovnými dcérami Sary, manželky
 praotca vo viere.

3, 7. „Ženskou nádobou“, čiže prirodzenosťou.
 3, 10–12. Porov. Ž 34, 13–17.

Pohnútky kresťanského života, 3, 13 – 5, 11

Príklad trpiaceho Krista. – ¹³ Ktože vám uškodí, ak budete horliví v dobrom?! ¹⁴ Ale ak aj trpíte pre spravodlivosť, ste blahoslavení. *Nelakajte sa ich hrozieb a neplašte sa,* ¹⁵ ale *uctievajte sväto* Krista, *Pána*, vo svojich srdciach, stále pripravení obhájiť sa pred každým, kto vás vyzýva zdôvodniť nádej, ktorá je vo vás. ¹⁶ Robte to však skromne, s bázňou a s dobrým svedomím, aby sa tí, čo tupia váš dobrý život v Kristovi, zahanbili práve v tom, z čoho vás osočujú. ¹⁷ Lebo je lepšie trpieť za dobré skutky, ak je to Božia vôľa, ako za zlé. ¹⁸ Ved' aj Kristus raz navždy trpel za hriechy, spravodlivý za nespravodlivých, aby vás priviedol k Bohu. Bol usmrtený v tele, ale Duchom oživený. ¹⁹ V ňom prišiel a kázal aj duchom, čo boli vo väzení. ²⁰ Oni kedysi veriť nechceli, keď Božia trpezlivosť za Noemových dní vyčkávala, kým sa staval koráb, v ktorom sa zachránili z vody len niekoľkí, spolu osem ľudí. ²¹ To je predobraz krstu, ktorý teraz vás zachraňuje. Nie tým, že odstraňuje telesnú špinu, ale vyprosuje u Boha čisté svedomie pre zmŕtvychvstanie Ježiša Krista, ²² ktorý vystúpil do neba, je po Božej pravici a podriadení sú mu anjeli, mocnosti a sily.

3
13
—
4
6

4 Pretrhnutie zväzkov s hriechom. – ¹ Keď teda Kristus trpel v tele, aj vy sa vyzbrojte tým istým zmýšľaním. Lebo ten, kto trpel v tele, skoncoval s hriechom, ² aby zostávajúci čas v tele nežil ľudským žiadostivostiam, ale Božej vôli. ³ Dost' bolo času, čo ste predtým strávili podľa žiadostí pohanov: žili ste vo výstrednostiach, v náruživostiach, v opilstve, v obžerstve, v pijatikách a v hanebnom modlárstve. ⁴ Čudujú sa, že sa už s nimi nevrháte do toho istého prúdu výstredností, a rúhajú sa. ⁵ Avšak vydajú počet tomu, ktorý je pripravený súdiť živých i mŕtvych. ⁶ Ved' preto sa evanjelium

3, 14. Porov. *Iz* 8, 12; *Mt* 5, 10.

3, 15. *Iz* 8, 13.

3, 18. Porov. *Hebr* 9, 15. 28.

3, 19 n. Toto miesto je teologicky veľmi dôležité, lebo hovorí o Kristovom zostúpení k zosnulým, ktoré sa stalo článkom viery.

3, 20. Porov. *Gn* 7, 7.

3, 21. Záchrana z vody v Noemovom korábe bola predobrazom krstu. Ako boli v korábe zachránení z vody tí,

čo verili Noemovi, tak vo svätom krste je človek vodou a Božím slovom očistený od hriechov a je zachránený.

4, 1 n. Kto telesne trpel za svoju vieru a za svoje mravné presvedčenie, ten dokázal, že vie víťaziť nad hriechom, a je obvyčajne dobre ozbrojený proti hriechu a pokušeniam, takže už nežije ľudským žiadostivostiam, ale Bohu.

4, 6. O tomto evanjeliu zvestovanom mŕtvym porov. 3, 9.

zvestovalo aj mŕtvym, aby boli odsúdení podľa ľudí v tele a žili podľa Boha v Duchu.

Príprava na posledné veci. – ⁷ Priblížil sa koniec všetkého. Preto buďte rozumní a bdejte na modlitbách. ⁸ A predovšetkým majte vytrvalú lásku jedni k druhým, lebo láska zakrýva množstvo hriechov. ⁹ Buďte vospolne pohostinní, bez šomrania. ¹⁰ Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti. ¹¹ Keď niekto hovorí, tak len ako Božie slovo; keď niekto slúži, tak len z moci, ktorú uštedruje Boh, aby bol vo všetkom oslávený Boh skrze Ježiša Krista. Jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen.

4
7
—

Cez utrpenie k radosti. – ¹² Milovaní, nečudujte sa, keď ste v ohni skúšok, ktoré na vás prišli, akoby sa vám prihodilo niečo nezvyčajné! ¹³ Radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa radovali a plesali aj vtedy, keď sa zjaví jeho sláva. ¹⁴ Keď vás hanobia pre Kristovo meno, ste blahoslavení, lebo Duch slávy a Boží na vás spočívajú. ¹⁵ Len nech nik z vás netrpí ako vrah alebo zlodej, alebo zločinec, alebo sliedič. ¹⁶ Kto však trpí ako kresťan, nech sa nehanbí, ale nech oslavuje Boha týmto menom.

5
2

¹⁷ Lebo je čas, aby sa začal súd od Božieho domu. Ale ak sa začne od nás, aký bude koniec tých, čo neveria Božiemu evanjeliu?!

¹⁸ „A ak sa spravodlivý ťažko zachráni, kde sa podeje bezbožný a hriešnik?“

¹⁹ Preto aj tí, čo trpia podľa Božej vôle, nech dobrými skutkami odporúčajú svoje duše vernému Stvoriteľovi.

5 Povinnosti starších. – ¹ Starších, čo sú medzi vami, prosím ako spolustarší a svedok Kristových utrpení, ale aj účastník jeho slávy, ktorá sa má v budúcnosti zjaviť: ² Paste Božie stádo,

4, 8. *Prís* 10, 12; *Jak* 5, 20.

4, 16. Meno „kresťan“ (Kristov učeník, nasledovník), sa začalo používať v Antiochii Seleukovej (*Sk* 11, 26). Pravdepodobne ho vymysleli pohania. Čoskoro sa stalo všeobecne rozšíreným názvom pre tých, čo uverili v Krista.

4, 18. *Prís* 11, 31.

5, 1. „Starších“, t. j. predstavených cirkevného spoločenstva (porov. *1 Tim* 5, 17; *Tít* 1, 5–9). „Svedok Kristových utrpení“ – či už ako ten, čo bol pri Kristovom utrpení, alebo ako ten, čo svojím utrpením vydáva svedectvo o Kristovi.

ktoré je u vás; starajte sa oň nie z prinútenia, ale dobrovoľne, podľa Božej vôle, nie pre mrzký zisk, ale ochotne, ³ nie ako páni nad dedičným podielom, ale ako vzor stáda. ⁴ A keď sa zjaví Najvyšší pastier, dostanete nevädnucci veniec slávy.

Pokora a sila vo viere. – ⁵ Podobne vy, mladší, podriadujte sa starším. Všetci sa navzájom zaodejte pokorou, lebo

*Boh pyšným odporuje,
ale pokorným dáva milosť.*

5
3

⁶ Pokorte sa teda pod mocnou Božou rukou, aby vás povýšil v určennom čase. ⁷ Na neho zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará. ⁸ Buďte triezvi a bďte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. ⁹ Vzoprite sa mu, pevní vo viere, a vedzte, že také isté utrpenie dolieha na vašich bratov po celom svete.

5
14

¹⁰ A Boh všetkej milosti, ktorý vás v Kristovi Ježišovi povolal do svojej večnej slávy, on sám vás po krátkom utrpení zdokonalí, posilní, utvrdí a upevní. ¹¹ Jemu vlada na veky vekov. Amen.

Záver a pozdravy, 5, 12 – 14

¹² Prostredníctvom Silvána, ktorého pokladám za vám verného brata, som vám krátko napísal, aby som vás povzbudil a dosvedčil, že toto je tá pravá Božia milosť; v nej vytrvajte! ¹³ Pozdravuje vás cirkev, vyvolená ako vy, ktorá je v Babylone, aj môj syn Marek.

¹⁴ Pozdravte sa navzájom bozkom lásky. Pokoj vám všetkým, čo ste v Kristovi.

5, 4. „Najvyšší pastier“, čiže Pán Ježiš. Písmo ho často nazýva „pastier“. No výraz „Najvyšší pastier“ sa vyskytuje iba tu.

5, 5. *Prís* 3, 34; *Jak* 4, 6.

5, 7. *Ž* 55, 23.

5, 12. Silván, Pavlov spolupracovník. Pavol s ním na druhej apoštolskej ceste ponavštevoval mnohé maloázijské cirkvi (*Sk* 15, 40 – 16, 10). Jeho grécke meno Sílas (z aramejského še'ila) sa nachádza v Skutkoch apoštolov (*Sk* 15, 22. 27. 32. 40; 16, 19. 25. 29; 17, 4. 10.

14 n.; 18, 5), kým polatinčené Silvanus (slov. Silván) je v Pavlových listoch (2 *Kor* 1, 19; 1 *Sol* 1, 1; 2 *Sol* 1, 1) a v tomto texte.

5, 13. Marek, Petrov duchovný syn a jeho verný žiak a pomocník, je pôvodcom druhého evanjelia. „Babylon“ – pod týmto názvom poznali vtedajší kresťania i pohania pohanský Rím (porov. *Zjv* 17, 18). „Vyvolená cirkev“, t. j. rímska cirkevná obec (porov. 2 *Jn*).

5, 14. „Bozk lásky“ – „bozk pokoja“ (porov. *Rim* 16, 16).